

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Email: uim@uim.dk og nike@uim.dk

København, den 23. september 2025

DIGNITY's høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven og hjemrejseloven (gennemførelse af dele af EU's pagt om migration og asyl m.v.)

DIGNITY ønsker at takke ministeriet for muligheden for at afgive bemærkninger til ovennævnte lovforslag om gennemførelse af dele af EU's pagt om migration og asyl m.v. Vores bemærkninger er begrænset til den del af lovforslaget, som vedrører regler om screening for tortur og sårbarhed og frihedsberøvelse.

DIGNITY har tidligere anerkendt positive elementer i EU's pagt om migration og asyl, herunder screening for tortur og sårbarhed, men samtidig har vi understreget vores bekymring for overholdelse af Danmarks forpligtelser i medfør af FNs Torturkonvention, herunder non-refoulement princippet, f.eks. i forhold til den nye nationale asylgr nseprocedure, som indeholder ringere retsgarantier end den almindelige asylprocedure.¹ Vi ønsker at fastholde den kritik og er enige i Dansk Flygtningehjælps synspunkter i denne sammenhæng, jf. Dansk Flygtningehjælps høringssvar af 22. september 2025.

Vi bemærker, at der lægges op til en s rskilt høring om den nye uafhængige overvågningsmekanisme. Vi vil derfor fremkomme med vores bemærkninger om den mekanisme i et s rskilt høringssvar og her alene kort bemærke, at det er positivt, at der indføres en sådan uafhængig overvågningsmekanisme med inddragelse af tværfagligt ekspertise i tråd med NPM-arbejdet i Danmark.

Screening for tortur og sårbarhed

Det er positivt, at screening ved den ydre grænse eller inde i landet omfatter et helbreds- og s rbarhedstjek, og at s rbarhedstjekket ifølge lovforslaget skal foretages af specialiseret personale, der er uddannet hertil, med henblik på at fastslå bl.a., om en udlænding har særlige sårbarheder eller har været udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling. Lovudkastet understreger, at hvis der viser sig tegn på sårbarheder eller særlige modtagelses-

¹ Se f.eks. indlæg i Jyllandsposten 13. maj 2024: [L s: Ny asylpagt forringer asyls geres retsstilling - DIGNITY - Danish Institute Against Torture](#)

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Bryggervangen 55
2100 København  

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10

info@dignity.dk
www.dignity.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114
LOK nr. 5790001376147

Danske Bank Nr.
4183-4310821209

eller proceduremæssige behov, skal udlændingen modtage tilstrækkelig støtte i passende faciliteter, og at udlændinge undersøges for følger efter tortur, jf. artikel 14 i FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (UNCAT) med henblik på opfølgende behandling hos psykolog, psykiater, fysioterapeut m.fl.

DIGNITY har medvirket til udarbejdelse af det torturscreeninginstrument, som pt. anvendes på Sandholm.² I forhold til screening for tortur vil vi anbefale en forsat anvendelse af det nuværende screeninginstrument, men dog med den tilføjelse, at det bør sikres, at information om tortur m.v. fremkommet ved screening går videre til andre myndigheder i asylsystemet, forudsat at personen samtykker hertil. Formålet med dette er dels at sikre fortsat behandling på tværs af institutioner, dels at sikre, at torturoverlevende ikke frihedsberøves på Ellebæk (se nedenfor), idet dette kan medføre retraumatisering og deraf følgende forværring af deres psykiske og fysiske helbred. DIGNITY anbefaler, at dette præciseres i lovudkastet, jf. sårbare personers behov for "støtte i passende faciliteter".

I forhold til screening for sårbarhed anbefaler DIGNITY, at der i lighed med screeningsinstrumentet for tortur udarbejdes et instrument, der kan medvirke til at sikre ensartet vurdering på tværs af forskelligt personale, og at der spørges til sårbarheder på en måde, der mindsker risikoen for retraumatisering.

Vi stiller gerne vores viden til rådighed, når der skal udarbejdes en ny screeningprocedure i forhold til ovenstående.

Frihedsberøvelse og forhold under frihedsberøvelse

Gennemførelse af screeningforordningen indeholder vide rammer for myndighedernes brug af frihedsberøvelse overfor udlændinge for at sikre deres tilstedeværelse, herunder at en udlænding, som er underkastet screening, frihedsberøves med henblik på at sikre, at vedkommende forbliver til rådighed for screeningmyndighederne (ny bestemmelse i udlændingelovens § 36), og at der kan ske frihedsberøvelse under den nye asylgrænseprocedure.

FNs Torturkomite og Den Europæiske Komite til Forebyggelse af Tortur (CPT) har gentagne gange fremført kritik af Danmarks brug af administrativ frihedsberøvelse og understreget, at frihedsberøvelse kun må anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet, og at alternativer til frihedsberøvelse skal anvendes i øget

² [View of Screening asylum seekers in Denmark for torture using a structured questionnaire](#)

omfang.³ De internationale komiteer har også kritiseret brugen af isolation under administrativ frihedsberøvelse samt brev- og besøgskontrol, jf. varetægtsbekendtgørelsen.

DIGNITY er også kritisk overfor brugen af administrativ frihedsberøvelse i Danmark og anbefaler derfor, at lovudkastet tydeliggør, at administrativ frihedsberøvelse i praksis skal anvendes i overensstemmelse med de internationale regler og anbefalinger. Vi har også ofte understreget, at torturoverlevende ikke bør frihedsberøves under de fængselslignende forhold, som findes på Ellebæk i dag, fordi det kan indebære en risiko for retraumatisering og for overtrædelse af forbuddet mod umenneskelig og nedværdigende behandling, jf. artikel 16 UNCAT.⁴ Vi anbefaler derfor, at torturoverlevende og andre sårbare personer (f.eks. børn) ikke frihedsberøves på Ellebæk.⁵

DIGNITY har ofte kritiseret forholdene på Ellebæk og påpeget, at Ellebæk ikke bør drives som et fængsel. FNs Torturkomite og CPT har som bekendt fremført en lignende kritik.⁶ DIGNITY anbefaler derfor, at forholdene under administrativ frihedsberøvelse forbedres, således at der ikke længere er en risiko for overtrædelse af forbuddet mod umenneskelig og nedværdigende behandling.

---0---

Vi står naturligvis til rådighed for drøftelser med Ministeriet, og vi bidrager også gerne med vores ekspertise i kommende arbejdsgrupper vedrørende gennemførelse af EU's pagt om migration of asyl m.v.

Med venlig hilsen

Rasmus Grue Christensen,
Direktør, DIGNITY

Bilag 1 Follow-up Information til FNs Torturkomite (2025)
Bilag 2 Skyggerapport til FNs Torturkomite (2023)

³ FNs Torturkomites afsluttende bemærkninger 8. december 2023 (CAT/C/DNK/CO/8), para 25.

⁴ Se vores seneste indlæg til FNs Torturkomite af 27. februar 2025 (bilag 1) og skyggerapport oktober 2023 (bilag 2).

⁵ Amnesty har fremført samme anbefaling, se [Tidligere torturofre re-traumatiseres på Udlændingecenter Ellebæk -](#)

⁶ Se CPT rapport til Danmark af 12. december 2024 og FNs Torturkomites afsluttende bemærkninger 8. december 2023 (CAT/C/DNK/CO/8).

